

STORTINGET

Innst. 288 S

(2022–2023)

Innstilling til Stortinget
fra utdannings- og forskningskomiteen

Dokument 8:144 S (2022–2023)

Innstilling fra utdannings- og forskningskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Himanshu Gulati, Sylvi Listhaug, Terje Halleland, Marius Arion Nilsen, Dagfinn Henrik Olsen og Erlend Wiborg om å bekjempe vold og trusler i norsk skole

Til Stortinget

Bakgrunn

I dokumentet fremmes følgende forslag:

- Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til hvordan lærerens stilling i skolen kan styrkes, herunder gjennom økt myndighet, utvidede fullmakter for bortvisning av elever, anledning til å gripe inn og beskytte seg selv og andre i farlige situasjoner og lignende. Forslagene bør også inkludere en styrking av skoleledelsens mulighet og virkemidler til å håndtere og reagere på vold og trusler som skjer i skolen. Om nødvendig for gjennomføring av tiltakene bes regjeringen fremme forslag til konkrete lovendringer.
- Stortinget ber regjeringen sørge for økt fokus på klasseledelse i lærerutdanningen.
- Stortinget ber regjeringen sørge for økt involvering av foreldre og foresatte ved alvorlige overtramp av ordensreglementet i skolen.
- Stortinget ber regjeringen vurdere innføring av oppfølgingsteam ved sterkt belastede skoler, vurdere innføring av faste rutiner for politianmeldelse fra

skolens side ved alvorlig vold og trusler og vurdere hvilke reaksjoner som kan ilegges personer som utøver vold og trusler i skolen.

- Stortinget ber regjeringen om årlig å rapportere om statistikk og utviklingen når det gjelder vold og trusler i norsk skole.»

Det vises til dokumentet for nærmere redegjørelse for forslagene.

Komiteens behandling

Komiteen har avholdt skriftlig høring i saken. Det har kommet inn fem innspill til komiteen.

Kunnskapsminister Tonje Brenna har uttalt seg om forslaget i brev av 15. mars 2023. Brevet følger som vedlegg til innstillingen.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Jorodd Asphjell, Sigurd Myrvoll, Lise Selnes og Elise Waagen, fra Høyre, Margret Hagerup, Kari-Anne Jønnes og Jan Tore Sanner, fra Senterpartiet, Maren Grøthe og Marit Knutsdatter Strand, fra Fremskrittspartiet, Himanshu Gulati, fra Sosialistisk Venstreparti, Freddy André Øvstegård, fra Rødt, lederen Hege Bae Nyholt, og fra Venstre, Abid Raja, viser til representantforslaget.

Komiteen mener vold og trusler mot ansatte i skolen er alvorlig, og at det er uakseptabelt når ansatte blir utsatt for dette i skolen. Det er skoleeier som sitter

med arbeidsgiveransvaret, og som har ansvar for de ansattes arbeidsmiljø i skolen. Skoleeier er underlagt arbeidsmiljøloven, og regelverket gir føringer for hvordan arbeidsgiver skal sikre et trygt og godt arbeidsmiljø for de ansatte.

Komiteen viser til at skoleeier har flere verktøy for å reagere mot vold mot både elever og ansatte. Det kan vedtas ulike reaksjoner på brudd på ordensreglementet, og skolene kan også bestemme at elever kan bortvises for brudd på ordensreglementet, noe som følger av opplæringsloven § 9 A-11. Det kan også pålegges elever å bytte skole dersom oppførselen til eleven i alvorlig grad går ut over tryggheten og læringen til én eller flere medelever. Hvis eleven er over den kriminelle alvalderen på 15 år, kan også voldstilfeller straffefølges.

Komiteen mener at det er komplekse årsaker til at lærere utsettes for vold og trusler. Reaksjonsmulighetene vil i seg selv ikke løse utfordringen med vold mot elever og ansatte, og det er derfor også viktig å ta tak i de underliggende årsakene til at enkelte elever utøver vold.

Komiteen viser til statsrådets uttalelse, hvor det fremkommer at det legges frem forslag til ny opplæringslov i vår, som blant annet gjennomgår hvilke reaksjoner som kan tas i bruk overfor den enkelte elev, og reglene om skolemiljø. Komiteen merker seg at statsråden understreker at det vil bli foreslått viktige endringer, og ber komiteen avvente regjeringens forslag til ny opplæringslov.

Komiteen mener det er alvorlig når ansatte i skolen blir utsatt for trusler og vold. Lærere og andre ansatte i skolen skal være trygge på jobb. På oppdrag fra Utdanningsforbundet utførte Respons Analyse en undersøkelse i 2017 hvor de kartla lærernes arbeidsmiljø, spesielt med tanke på erfaringer med trusler, vold og trakassering. Lærerne ble spurt om de har blitt truet av elever, og om de har blitt fysisk angrepet eller vært innblandet i en voldsepisode de siste fem årene. Rapporten oppsummer med at omfanget av trusler og vold mot lærere har mer enn fordoblet seg de siste 12 årene, og at det er flest tilfeller av trusler og vold mot lærere som jobber på barnetrinnet. 51 pst. av lærerne i barneskolen oppgir at de har opplevd fysisk vold fra elever, mens tilsvarende andel i ungdomsskolen er 19 pst. Statistikk fra Oslo kommune viser at de fleste av elevene som er involvert, er i alderen 6–12 år, og at det vanligvis er 1–3 elever som står for de fleste hendelsene.

Komiteen mener dette er svært alvorlige tall, og at det må stilles grunnleggende spørsmål ved hvorfor barn utagerer på denne måten. Komiteen mener det er viktig å erkjenne at det er komplekse årsaker til at lærere utsettes for vold og trusler, og at det ikke finnes en enkel løsning.

Komiteen mener vold i skolen er et samfunnsproblem som må tas på alvor.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Venstre, viser til at regjeringen har varslet at den jobber med regulering av når ansatte kan gripe fysisk inn mot elever, og vilkårene for dette. Da forslaget til ny opplæringslov var på høring, ble det holdt åpent om loven burde regulere bruk av fysisk makt mot elever, og høringen inneholdt derfor ikke konkrete forslag til lovregler. For å sikre at saken er tilstrekkelig belyst, vil departementet sende forslag til konkrete regler om dette på høring våren 2023. Flertallet mener dette er viktige avklaringer for å sikre tryggheten til både lærere og elever.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre mener det er nødvendig med nye og forsterkede tiltak for å bekjempe trusler og vold mot ansatte i skolen. Det er imidlertid viktig å se ulike tiltak i sammenheng, og disse medlemmer mener at representantforslagets forslag nummer én og fire bør vurderes ved behandling av ny opplæringslov.

Disse medlemmer mener imidlertid at forslag nummer to, tre og fem kan behandles uavhengig av ny opplæringslov, og vil stemme for disse.

Disse medlemmer understreker at forslag nummer to om økt fokus på klasseledelse i lærerutdanningen må sees i sammenheng med revisjon av rammeplan for lærerutdanningene. Videre viser disse medlemmer til at forslag nummer fem om at det skal rapporteres om utviklingen når det gjelder vold og trusler, må tilrettelegges slik at det ikke blir en samlet økt rapporteringsbyrde på lærerne. Disse medlemmer har lagt vekt på at forslaget støttes av lærernes organisasjoner.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet vil vise til den alvorlige utviklingen med volds- og trusselhendelser i norsk skole, som ble illustrert av stengningen av to skoler på Østlandet i januar i år. Bergens Tidende har også skrevet om at skoler på Vestlandet er blitt vurdert stengt, Fædrelandsvennen har skrevet om bekymringer fra Arbeidstilsynet i Agder, og i Romerikes Blad er det blitt skrevet om at det rapporteres om over ni daglige hendelser med vold og trusler i skolene på Romerike. Nylige tall som er gjengitt i media, forteller om 4 946 hendelser relatert til vold i Oslo skolen i 2022 og at ansatte i Bergensskolen har rapportert om vold og trusler over 7 000 ganger de siste fire årene, og dette medlem mener dette illustrerer alvoret i situasjonen. Dette medlem viser videre til Statens arbeidsmiljøinstitutt's undersøkelse fra 2021, hvor det kom frem at én av fire lærere i grunnskolen er utsatt for vold og trusler.

Dette medlem mener at regjeringen ikke har tatt den alvorlige utviklingen på alvor, og at det nye for-

slaget til opplæringslov ikke kommer med tilstrekkelige tiltak. Dette medlem mener dette eksempelvis illustreres av at lovforslaget har et helt kapittel om samarbeid mellom foreldre og skolene, men ikke nevner involvering av foreldre ved alvorlige overtramp.

Dette medlem vil også vise til svar fra kunnskapsminister Tonje Brenna til dette medlem på skriftlig spørsmål i Dokument 15:1341 (2021–2022), hvor statsråden blant annet skrev:

«Regelen om pålagt skolebytte ble endret og skjerpet i 2019 (opplæringsloven § 9 A-12),»

altså under Fremskrittspartiets tid i regjering, og at statsråden ikke har noen

«nasjonal rapportering fra kommuner, fylkeskommuner eller statsforvalter over antall vedtak om pålagt skolebytte i grunnskolen eller på videregående skole».

Dette medlem viser til forslagene fra forslagsstillerne og mener at dette er et viktig første skritt for å løfte problemstillingen rundt vold og trusler i skolen med det alvor som den fortjener. Dette medlem mener at forslagene ikke er uttømmende, og at regjeringen må følge opp saken med nødvendige tiltak og lovforslag.

På denne bakgrunnen fremmer dette medlem følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til hvordan lærerens stilling i skolen kan styrkes, herunder gjennom økt myndighet, utvide fullmakter for bortvisning av elever, anledning til å gripe inn og beskytte seg selv og andre i farlige situasjoner og lignende. Forslagene bør også inkludere en styrking av skoleledelsens mulighet og virkemidler til å håndtere og reagere på vold og trusler som skjer i skolen. Om nødvendig for gjennomføring av tiltakene bes regjeringen fremme forslag til konkrete lovendringer.»

«Stortinget ber regjeringen vurdere innføring av oppfølgingsteam ved sterkt belastede skoler, vurdere innføring av faste rutiner for politianmeldelse fra skolens side ved alvorlig vold og trusler og vurdere hvilke reaksjoner som kan ilegges personer som utøver vold og trusler i skolen.»

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sørge for økt fokus på klasseledelse i lærerutdanningen.»

«Stortinget ber regjeringen sørge for økt involvering av foreldre og foresatte ved alvorlige overtramp av ordensreglementet i skolen.»

Komiteen fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen om årlig å rapportere om statistikk og utviklingen når det gjelder vold og trusler i norsk skole.»

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti ser alvorlig på vold i skolen og vold mot lærere og forventer at regjeringen og skoleeierne prioriterer arbeid mot dette.

Dette medlem mener at forslaget fra Fremskrittspartiet i for stor grad har et fokus på å reagere på vold i skolen og i for liten grad fremmer tiltak for å forebygge. Dette medlem viser til høringssvaret til Utdanningsforbundet, som kommer med to tiltakslistor: en tiltaksliste over aktuelle tiltak for å forhindre vold og trusler mot lærere, og en tiltaksliste over aktuelle tiltak for å forhindre vold og trusler mot elever. Dette medlem mener det er et viktig prinsipp at skolen vektlegger forebyggende tiltak for å sikre en trygg skolehverdag for elever og lærere.

Dette medlem mener det er viktig at Stortinget i behandlingen av den nye opplæringsloven hører på innspillene som gjelder behovet for å styrke laget rundt elevene og lærerne ved å få flere faggrupper inn i skolen. På den måten kan man sikre en trygg og god skole for både elever og lærere. Dette medlem ønsker å ivareta barnets behov for oppfølging fremfor straff av barn.

Dette medlem viser til forslaget fra Fremskrittspartiet om å sørge for økt fokus på klasseledelse i lærerutdanningen. Dette medlem fremhever at god klasseledelse er svært viktig for et godt klassemiljø og er et viktig forebyggende tiltak. Dette er årsaken til at det allerede i dag foreligger i forskrift om at lærerutdanningene skal gi praksisstudentene inngående kunnskap om klasseledelse. Dette medlem ønsker å påpeke at Stortinget bør ta ansvar for å gi lærerne mer tid og flere ressurser og verktøy, slik at de har gode forutsetninger og vilkår for å utøve god klasseledelse i arbeidshverdagen.

Dette medlem viser til høringssvar fra Utdanningsforbundet, som støtter at det årlig blir rapportert om statistikk og utvikling når det gjelder vold og trusler, slik at det er mulig å følge utviklingen og se hvor en må sette inn tiltak. Videre skriver Utdanningsforbundet at regjeringen bør rapportere på tiltak som er satt i gang, og om disse har virket eller ikke. Rapporteringen bør gå på tiltak for å bedre arbeidsmiljøet til lærerne og tiltak for å skape et trygt og godt skolemiljø for elevene. Dette medlem mener tiltakene må være forskningsbaserte og ta utgangspunkt i utfordringene på den enkelte skole.

Dette medlem viser videre til høringssvaret fra Forandringsfabrikken, som problematiserer at definisjonen på vold er veldig varierende, og at det igjen kan

føre til tall det er vanskelig å følge opp. For at man skal kunne føre statistikk som gir et riktig bilde av hendelsene, er det helt avgjørende at kommunene og fylkeskommunene enes om en felles definisjon på hva det skal rapporteres om.

Komiteens medlem fra Rødt deler forslagsstillernes bekymring for vold og trusler i skolen. Elever har rett på et trygt læringsmiljø, og lærere har rett på en trygg hverdag. Vold og trusler fungerer motsatt og fører til en utrygg hverdag for alle involverte og de som er rundt. Dette medlem deler ikke forslagsstillernes tro på at løsningen ligger i straff og strenge reaksjoner, og viser til Utdanningsforbundets hørings svar, hvor nettopp dette understrekes. Dette medlem deler Utdanningsforbundets tro på forebygging av vold gjennom nok ressurser, kompetanse og gode rutiner for både håndtering og oppfølging av elever som utøver vold og trusler. Dette medlem vil fremheve at alle høringsinstanser knyttet til skolen peker på å styrke laget rundt eleven og sikre nok og riktig kompetanse i skolen og i skolens støttefunksjoner.

Utdanningsforbundet understreker særlig betydningen av at alle elever møter lærerutdannede lærere, som har tilstrekkelig tid til å følge opp den enkelte elev. De viser til at nesten hvert femte lærerårsverk i grunnskolen utføres av ansatte uten lærerutdanning (SSB). Det er fortsatt skoler som ikke oppfyller kravene i minstenormen for lærertetthet, til tross for at reformen er fullfinansiert og kommunene har fått tildelt midler.

Dette medlem mener en bedre løsning er at skolene tar i bruk flere yrkesgrupper for å gi elevene et godt tilbud, for eksempel spesialpedagoger, miljøterapeuter, barne- og ungdomsarbeidere og helsepersonell. Dette medlem viser til Rødts alternative forslag til statsbudsjett, hvor det foreslås å styrke de spesialpedagogiske støttesystemene for kommuner og fylkeskommuner gjennom blant annet å sikre flere stillinger i PP-tjenesten samt ansette flere spesialpedagoger og miljøarbeidere i skolen.

Forandringsfabrikken løfter særlig frem at barns stemme og barns perspektiv må både høres og forstås. Dette medlem støtter Forandringsfabrikken i dette, og mener at mindre klasser, nok lærere med lærerutdanning, ansatte med sosialfaglig utdanning samt gode støttefunksjoner er nødvendig for å sikre dette.

Oslo, i utdannings- og forskningskomiteen, den 18. april 2023

Hege Bae Nyholt

leder

Elise Waagen

ordfører

Forslag fra mindretall

Forslag fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen sørge for økt fokus på klasseledelse i lærerutdanningen.

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen sørge for økt involvering av foreldre og foresatte ved alvorlige overtramp av ordensreglementet i skolen.

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til hvordan lærerens stilling i skolen kan styrkes, herunder gjennom økt myndighet, utvidede fullmakter for bortvisning av elever, anledning til å gripe inn og beskytte seg selv og andre i farlige situasjoner og lignende. Forslagene bør også inkludere en styrking av skoleledelsens mulighet og virkemidler til å håndtere og reagere på vold og trusler som skjer i skolen. Om nødvendig for gjennomføring av tiltakene bes regjeringen fremme forslag til konkrete lovendringer.

Forslag 4

Stortinget ber regjeringen vurdere innføring av oppfølgingsteam ved sterkt belastede skoler, vurdere innføring av faste rutiner for politianmeldelse fra skolens side ved alvorlig vold og trusler og vurdere hvilke reaksjoner som kan ilegges personer som utøver vold og trusler i skolen.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og rå Stortinget til å gjøre følgende

v e d t a k :

Stortinget ber regjeringen om årlig å rapportere om statistikk og utviklingen når det gjelder vold og trusler i norsk skole.

VEDLEGG

**DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT**

Kunnskapsministeren

Stortinget
Karl Johansgate 22
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref
23/1147-

Dato
15. mars 2023

Representantforslag nr 8:144 S (2022-2023) om å bekjempe vold og trusler i norske skole

Storingsrepresentantene løfter frem et viktig og alvorlig tema om vold og trusler mot ansatte i skolen. Undersøkelsen det refereres til, viser en urovekkende økning i antallet lærere som rapporterer om vold eller trusler fra elever. Dette er en utvikling som bekymrer meg.

Arbeidsmiljøloven regulerer de ansattes arbeidsmiljø, og regelverket gir føringer for hvordan arbeidsgiver skal sikre et trygt og godt arbeidsmiljø for de ansatte. Loven krever blant annet at alle virksomheter har et avvikssystem der vold og trusler i forbindelse med arbeidet skal registreres. Systemet er en sentral del av HMS-arbeidet på den enkelte arbeidsplass og arbeidsgiver må sørge for at det finnes et slikt system. Det er Arbeidstilsynet som har ansvaret for å føre tilsyn med arbeidsmiljøet.

Det er alvorlig og uakseptabelt når ansatte i skolen blir utsatt for trusler og vold på jobb i våre skoler. Skoleeier som arbeidsgiver har ansvaret for lærernes og andre ansattes arbeidsmiljø i skolen. Jeg vil understreke betydningen av god skoleledelse, et trygt arbeidsmiljø og en åpenhetskultur på den enkelte skole. Det er videre viktig med godt samarbeid mellom ledelse og tillitsvalgte, alle ansatte og elevene.

Før jeg går inn på de konkrete forslagene er det viktig for meg å understreke at vi bør erkjenne at det er komplekse årsaker til at lærere utsettes for vold og trusler, og at det neppe finnes enkeltstående tiltak som vil snu utviklingen. Når barn og unge utøver vold i skolen mot voksne, må vi stille oss spørsmålet om hvordan dette kan skje og hva vi som samfunn kan gjøre.

Jeg vil i det følgende kommentere på de konkrete forslagene fra stortingsrepresentantene.

Forslag 1:

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til hvordan lærerens stilling i skolen kan styrkes, herunder gjennom økt myndighet, utvidede fullmakter for bortvisning av elever, anledning til å gripe inn og beskytte seg selv og andre i farlige situasjoner og lignende. Forslagene bør også inkludere en styrking av skoleledelsens mulighet og virkemidler til å håndtere og reagere på vold og trusler som skjer i skolen. Om nødvendig for gjennomføring av tiltakene bes regjeringen fremme forslag til konkrete lovendringer.»

Jeg er i likhet med forslagsstillerne opptatt av at lærerne skal ha en sterk og trygg posisjon i klasserommet. Jeg er også opptatt av at lærere skal oppleve et trygt og godt arbeidsmiljø når de er på jobb. Jeg mener likevel at forslaget ikke bør tas til følge. Skoleeier og skolene har mange verktøy for å reagere mot vold både mot elever og ansatte. Skolene kan for det første vedta ulike reaksjoner for brudd på ordensreglementet, for eksempel ved tilfeller av vold. For det andre kan skolene bestemme at elever kan bortvises for brudd på ordensreglementet, se opplæringsloven § 9 A-11. For det tredje kan elever pålegges å bytte skole dersom oppførselen til eleven i alvorlig grad går utover tryggheten og læringen til en eller flere medelever. For det fjerde kan skolen anmelde voldstilfeller, og hvis elevene er over 15 år, kan elevene straffes. Jeg mener at dette gir skolene gode muligheter til å reagere på voldsbruk.

Samtidig vil jeg understreke at disse reaksjonene ikke nødvendigvis er egnet til å løse utfordringen med vold mot elever og ansatte i seg selv, og ikke nødvendigvis tar tak i de underliggende årsakene til at enkelte elever utøver vold. Det er blant annet viktig at elever har det trygt og godt på skolen og kjenner mestring i skolehverdagen slik at de opplever skolen som en trygg sosial og faglig arena. Jeg vil derfor understreke at skolen har en plikt til å sørge for et trygt og godt skolemiljø etter opplæringsloven kapittel 9A.

Jeg legger frem forslag til ny opplæringslov nå i vår. I forslaget til ny lov gjennomgår departementet alle sider av dagens lov, herunder hvilke reaksjoner som kan tas i bruk overfor den enkelte elev og reglene om skolemiljø. I proposisjonen vil jeg foreslå noen viktige endringer, og i tillegg vil jeg peke på områder for videre arbeid. Jeg tillater meg å foreslå at Stortinget avventer den varslede proposisjonen.

Samtidig vil jeg understreke at vold mot andre elever eller mot ansatte er et felt jeg vil fortsette å jobbe med også etter fremleggelsen av ny opplæringslov. I den sammenheng vil jeg også vurdere om det bør gjøres ytterligere lovendringer eller settes inn andre tiltak. Dette vil jeg komme tilbake til på et egnet tidspunkt.

Forslag 2:

«Stortinget ber regjeringen sørge for økt fokus på klasseledelse i lærerutdanningen.»

Jeg er enig med forslagsstillerne i at god klasseledelse er viktig for en skolehverdag uten vold og trusler. Tall fra elevspørreskjemaet i PISA tyder på at lærere i Norge har blitt bedre på klasseledelse de siste 20 årene. I 2018 rapporterte elevene blant annet om mindre bråk og uro enn i 2000.

Lærerutdanningene styres overordnet, gjennom rammeplaner, og departementet styrer ikke innholdet i utdanningene i detalj. Det er universiteter og høyskoler som har ansvar for å utvikle utdanninger som svarer på samfunnets behov. Likevel er klasseledelse og det å kunne skape inkluderende og helsefremmende læringsmiljøer en svært sentral del av rammeplanene og de nasjonale retningslinjene. Lærerutdanning på masternivå skal sette lærerne i stand til å bruke forskning og erfaringsbasert kunnskap, så de selv kan vurdere hva som er best klasseledelse i de situasjonene som oppstår i skolehverdagen.

Jeg mener at det å rekruttere, utdanne og beholde lærere er avgjørende for å bygge trygge og gode klassemiljø for alle elever. Det første kullet fra femårig grunnskolelærerutdanning ble uteksaminert i 2022. Jeg er spent på å følge med på hvordan den nye generasjonen lærere med mastergrad kan bidra til å utvikle skolen i en positiv retning.

Forslag 3:

«Stortinget ber regjeringen sørge for økt involvering av foreldre og foresatte ved alvorlige overtramp av ordensreglementet i skolen.»

Forslaget inneholder et premiss om at skolen ikke involverer foreldre og foresatte tilstrekkelig ved alvorlige overtramp av ordensreglementet i dag.

Etter opplæringsloven er det klart at skolene må involvere foreldrene eller foresatte dersom deres barn utøver vold på skolen eller begår andre alvorlige overtramp av ordensreglementet i skolen. I opplæringsloven er det lovfestet at kommunen og fylkeskommunen skal samarbeide med foreldre i grunnskolen og videregående opplæring, jf. opplæringslova § 13-3 d. Det følger også av § 1-1 at opplæringa i skole skal skje i samarbeid og forståelse med hjemmet. Det følger også av forskrift til opplæringsloven §§ 20-3 og 20-4 at foreldrene skal få informasjon om viktig informasjonen om eleven, herunder også om det det er fare for at eleven kan få karakteren nokså godt eller lite godt i orden eller oppførsel.

Jeg er opptatt av samarbeid mellom skolen og foreldre, og foreldres medvirkning i skolen. Disse temaene behandles også i forslaget til ny opplæringslov, og jeg viser også her til lovproposisjonen som jeg planlegger å legge fram nå i vår.

Forslag 4:

«Stortinget ber regjeringen vurdere innføring av oppfølgingsteam ved sterkt belastede skoler, vurdere innføring av faste rutiner for politianmeldelse fra skolens side ved alvorlig vold og

trusler og vurdere hvilke reaksjoner som kan ilegges personer som utøver vold og trusler i skolen.»

Hvilke utfordringer den enkelte skole har og hva som er gode løsninger vil variere. Jeg mener at skoleeier er best til å vurdere hvilke tiltak som bør iverksettes, og er derfor opptatt av å gi skoleeier det nødvendige handlingsrom. Men det er viktig at skoler og kommuner gjør gode vurderinger av hvilken kompetanse de trenger for å følge opp.

Jeg mener også at det hører til det lokale handlingsrommet å vurdere om det skal utarbeides rutiner for politianmeldelse fra skolens side ved alvorlig vold og trusler. Jeg ønsker ikke å legge meg på en linje der jeg overstyrer skolehverdagen gjennom enkeltstående statlige sikringstiltak, og det er heller ikke i tråd med hvordan denne regjeringen ønsker å styre kommunesektoren. Jeg mener derfor at det ikke er hensiktsmessig å regulere dette på nasjonalt plan.

Når det gjelder den delen av forslaget som går på å *«vurdere hvilke reaksjoner som kan ilegges personer som utøver vold og trusler i skolen»*, viser jeg til min redegjørelse i forbindelse med forslag nr. 1 over.

For å styrke det lokale arbeidet har fem utvalgte kommuner og fylkeskommuner over lengre tid arbeidet med å finne frem til gode tiltak for å forhindre vold i skolen. Dette arbeidet er nå i sluttfasen, og jeg vil vurdere og følge opp dette på egnet måte.

Forslag 5:

«Stortinget ber regjeringen om årlig å rapportere om statistikk og utviklingen når det gjelder vold og trusler i norsk skole.»

Jeg mener at det ikke er hensiktsmessig å pålegge lærere, skolene, kommunene og fylkeskommunene ytterligere rapporterings- og dokumentasjonsplikter i forbindelse med voldshendelser. Lovverket har i dag en rekke plikter til rapportering og dokumentering, og lærere, skoleledelse og skoleeier bruker allerede mye tid på administrasjon. Jeg mener at tiden som vil medgå til å innrapportere statistikk om voldstilfeller, heller bør brukes til å løse de konkrete sakene.

Det vil alltid være en avveining av hvor mye kommunene skal være pliktig til å rapportere til staten på. Vi kan ikke ha rapporteringskrav på alt, men må kunne ha tillit til at kommunene faktisk gjennomfører og følger sine lovpålagte plikter.

Med hilsen

Tonje Brenna

Dokumentet er godkjent elektronisk og påført statsrådets signatur

